

Når jødehat spres også på Internet

NY TEKNOLOGI: Lyn-rask, billig og engasjerende. Datanettverkene gir antisemittismen en ny og alarmerende dimensjon.

flere urovekkende tegn, men alt i alt ikke så ille som fryktet. Derimot står det langt verre til i øst. På listen over land hvor det er registrert en generell forbedring står bare ett navn: Sverige. I Norge har instituttet registrert nynazistenes aksjoner mot antirasistiske grupper som en «bekymringsfull utvikling».

Ukontrollert vekst

Det er farligere impulser enn pornografi og usedeligheter som sirkulerer på nasjonale og internasjonale datanettverk. I den nye verdensrapport om antisemittisme, som Institute of Jewish Affairs i London sendte ut i går, slår man alarm om den nye tendens som har skutt fart det siste året: «elektronisk fascisme».

Dette er ett av to særlig bekymringsfulle utviklingstrekk som rapporten peker ut. Det andre er den militante trussel mot jøder og den israelske stat fra islamske fundamentalister. Det sier mye om dimensjonene. Hver for seg overskygger begge fenomener de enkelte tilfeller av rasisme og antisemittisme som er undersøkt i 61 land.

Rapporten understreker at muslimsk antisemittisme drives av en meget liten del av den islamske verden, men den er til gjengjeld meget aggressiv og innrettet mot «ekstrem vold», særlig for å ødelegge fredsprosessen i Midtøsten. I Vest-Europa er det påvist

I Norge som i de fleste vestlige land er manifestasjonene av antisemittisme og fascisme marginale som samfunnsproblem. Det vet vi, og det erkjenner også instituttet i London. Spørsmålet er bare om spredningen av idéene gjennom det nye og åpent tilgjengelige elektroniske propaganda-apparat kan føre til en ukontrollert vekst av den farlige spire.

Den nye rapporten, som er utarbeidet av Institute of Jewish Affairs og American Jewish Committee, advarer om at datanettverkene allerede har et stort og ungt publikum, som er lett å påvirke. Rapporter fra mange land tyder på at små grupper på ytterste høyre fløy ser på for eksempel Internet som sin vei til fremtiden: Informasjonsstrømmen er billig, vanskelig å kontrollere med henblikk på ulovlig rasisme og egnet til å aktivisere sympatisører. Rapporten viser til en gruppe av såkalte «Holocaust-benekttere» i et ikke navngitt land, som har sin egen nyhetsgruppe på Internet.

Det kan innvendes mot denne alarmerende skildring at Internet og andre datanettverk i overskuelig fremtid vil ha et begrenset publikum. Og særlig i samfunn som antas å være rikere grobunn for fascistiske, antisemittiske strømninger enn de vestlige. Men det er så avgjort et signal til myndighetene i de enkelte land, som knapt er kommet i gang med arbeidet for å underkaste den elektroniske datastrøm de etiske og juridiske regler som gjelder for annen informasjon.

Omfattende dokument

Årets rapport om antisemittismen i verden er et omfattende dokument på 270 sider, som vitner om en grundig og detaljert registreringsprosess. Hensikten er å sette hver minste episode og tendens i system for å oppnå mest mulig kunnskap. Norge er viet hele fire sider i rapporten, som ser ut til å beskrive utviklingen på den ekstreme høyrefløy ned til minste detalj. Den konkluderer med at antisemittismen er så marginal at den ikke utgjør noen trussel mot det jødiske samfunn, «særlig når man sammenligner med de rasisistiske følelser mot asylsøkere og immigranter». Rapporten hevder dessuten at selve medieomtalen av nynazistene i Norge bidro til å stimulere aktiviteten blant de mange små grupper.

Det er under alle omstendigheter en viktig påminnelse om årvåkenhet for det norske samfunn, å bli lagt under lupen på denne måten sammen med land der problemet er langt alvorligere.

Rapporten fremhever fire land, der det «antisemittiske klima» gir grunn til uro. Slovakia og Romania nevnes først, fordi instituttet mener at begge har partier med i regjeringen som bekjenner seg åpent til antisemittisme. Det vil de selvsagt bestride selv, men her er det åpenbart tale om mindre, nasjonalistiske partier som regjeringene støtter seg til. Tyrkia holdes frem på grunn av det proislamske Velferdspartiet, som er «åpenlyst fiendtlig innstilt» til jøder. Russland er med på grunn av generell ustabilitet og Vladimir Sjirinovskijs «gjentatte antijødiske uttalelser».

Vest-Europa

I Vest-Europa fant Institute of Jewish Affairs ingen holddepunkter for å si at det er noen ny antijødisk bølge underveis. Men antisemittiske holdninger er styrket både i Belgia, Italia og Nederland, heter det. Valgene i 1994 er en indikasjon man bygger på, for Italias del er det tale om en økning av åpent antisemittiske manifestasjoner og en «revurdering av fascismen». Rapporten hevder at sentrale italienske politikere har stått frem med påstander om at jødene har skylden for både den økonomiske og politiske krisen i landet.

Tyskland får relativt hederlig omtale, men velgeroppslutningen i Østerrike om Jörg Haiders «respektable» ytre høyre-parti lover ikke godt for minoritetsgruppene i Europa, hevder Institute of Jewish Affairs. Men alt dette blir neppe stående uimotsagt.